

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Průchy a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Tomáše Langáška v právní věci žalobce: **V. I.**, zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Opletalova 25, Praha 1, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalované ze dne 14. března 2014, č. j. MV-97911-3/SO/sen-2011, v řízení o kasační stížnosti žalované proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 5. února 2015, č. j. 46 A 27/3014 - 76,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 5. února 2015, č. j. 46 A 27/3014 – 76, **se zrušuje** a věc **se mu vrací** k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.
Vymezení případu

[1] Včas podanou kasační stížností žalovaná (dále „stěžovatelka“) napadla v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“), kterým bylo zrušeno její rozhodnutí ze dne 14. 3. 2014, č. j. MV- 97911-3/SO/sen-2011 a věc jí byla vrácena k dalšímu řízení. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky (dále jen správní orgán I. stupně), č. j. OAM-33474/DP-2011 ze dne 3. 8. 2011, jímž správní orgán I. stupně podle ustanovení § 44a odst. 3, v návaznosti na § 35 odst. 3, na 37 odst. 2 písm. b), s odkazem na § 56 odst. 1 písm. j) věty druhé zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále je „zákon o pobytu cizinců“) neprodloužil platnost žalobcova povolení k dlouhodobému pobytu.

[2] Žalobce pobýval na území České republiky na základě povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání s platností od 18. 5. 2009 do 17. 5. 2011. Dne 2. 5. 2011 podal žádost o prodloužení doby platnosti tohoto povolení. K žádosti správního orgánu I. stupně sdělila dne 18. 5. 2011 Okresní správa sociálního zabezpečení (dále jen OSSZ), že žalobce byl veden v evidenci OSVČ v období od 7. 4. 2009 do 30. 6. 2009 a dále od 24. 2. 2010; dne 23. 2. 2011 žalobce požádal o opravu registrace a o zapsání na dobu od 7. 4. 2009 nepřetržitě.

[3] Dne 3. 8. 2011 správní orgán I. stupně platnost povolení žalobce k dlouhodobému pobytu neprodloužil z důvodu, že v období od 1. 7. 2009 do 23. 2. 2010 žalobce nepodnikal jako OSVČ, a tudíž ani neplnil účel svého pobytu.

[4] Odvolání žalobce žalovaná napadeným rozhodnutím ze dne 14. 3. 2014 zamítla, neboť neplnění účelu pobytu a povinností spojených s podnikáním, tj. hrazení pojistného na sociální zabezpečení, představuje závažnou překážku pobytu cizince na území. Neplnění účelu pobytu a povinností spojených s podnikáním žalovaná spatřovala v tom, že žalobce nebyl po podstatnou část povoleného pobytu přihlášen v evidenci OSVČ jako plátce pojistného na sociální zabezpečení a ke dni 17. 5. 2011 měl splatné nedoplatky vůči OSSZ.

[5] Krajský soud napadeným rozsudkem rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení. Vyšel z opravného sdělení OSSZ, vydaného na žádost žalobce dne 1. 12. 2014 (pozn. ze správního spisu vyplývá správné datum vydání 26. 11. 2014), předloženého krajskému soudu žalobcem, ze kterého vyplývá, že na základě jeho žádosti byla registrace opravena na „bez přerušení ode dne 7. 4. 2009“ a že ke dni 17. 5. 2011 neměl splatné nedoplatky vůči OSSZ. Poslední nedoplatek měl žalobce uhradit dne 16. 5. 2011, platba se v evidenci plateb OSSZ objevila až dne 18. 5. 2011, tedy po odeslání původního sdělení OSSZ správnímu orgánu I. stupně, ve kterém jsou nedoplatky uvedeny. Krajský soud proto rozhodl podle § 78 odst. 1 s. ř. s. tak, že skutkový stav nebyl žalovanou zjištěn dostatečně s ohledem na shora uvedené sdělení OSSZ, rozhodnutí žalované neobstojí a zavázal žalovanou, aby věc znovu projednala v souladu se závěry soudu a posoudila otázku dodatečné registrace a doplacení pojistného z hlediska požadavků zákona o pobytu cizinců; zejména pak otázku, zda i žalobcem použitý postup následné opravy registrace s doplacením pojistného za celou dobu registrace představuje „závažnou překážku“ podle ustanovení § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců.

II. Kasační stížnost

[6] Kasační stížnost podala žalovaná z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), a d) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Podle stěžovatelky postup správních orgánů odpovídal požadavku zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti v nezbytném rozsahu, ačkoliv z opravného sdělení OSSZ vyplynulo, že žalobce nedoplatky vůči OSSZ ke dni vydání rozhodnutí správního orgánu I. stupně neměl. Žalobce ukončil výkon samostatně výdělečné činnosti a tím naplnil předpoklady pro zamítnutí žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu z důvodu existence jiné

pokračování

závažné překážky pobytu na území, neboť v období od 1. 7. 2009 do 23. 2. 2010 neplnil účel pobytu. Na této skutečnosti nemůže nic změnit ani opětovné přihlášení žalobce do evidence OSSZ, ani to, že v době rozhodování správního orgánu I. stupně skutečně podnikal; stejně tak je bezvýznamné, že zpětně uhradil pojistné na důchodové pojištění a vzniklé penále (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 14/2013 - 28 ze dne 29. 5. 2013).

[7] Stěžovatelka dále namítla, že opravné sdělení OSSZ ze dne 26. 11. 2014 o zaplacení nedoplatků žalobcem bylo vydáno až v rámci soudního řízení, jelikož rozhodnutí stěžovatelky bylo vydáno dne 14. 3. 2014 a napadeno žalobou dne 8. 4. 2014. Správní orgány jej tudíž ani nemohly uvést ve svých rozhodnutích, popřípadě se k němu vyjádřit.

[8] Podle stěžovatelky je rozsudek nezákonný z důvodu nesprávného posouzení výše uvedené právní otázky soudem a navrhla jeho zrušení a vrácení k dalšímu řízení.

[9] Žalobce navrhl zamítnutí kasační stížnosti, neboť se s napadeným rozsudkem zcela ztotožňuje. Správní orgány výkon faktické podnikatelské činnosti žalobce nezjišťovaly a své rozhodnutí založily pouze na sdělení jiného správního orgánu, které může znamenat pouze porušení jiné právní povinnosti, nikoliv neplnění účelu povoleného dlouhodobého pobytu.

III.

Posouzení kasační stížnosti Nejvyšším správním soudem

[10] Nejvyšší správní soud napadené rozhodnutí Krajského soudu v Praze v mezích řádně uplatněných kasační důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná, neboť je zde dán důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., spočívající v jiné vadě řízení, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí, což sice stěžovatelka krajskému soudu nevytýkala, Nejvyšší správní soud je však k přezkoumání této vady rozhodnutí povinen podle § 109 odst. 4 s. ř. s.

[11] Krajský soud dospěl k závěru o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu stěžovatelkou a učinil vlastní skutkové závěry na základě žalobcem v soudním řízení předloženého sdělení OSSZ, které nebylo součástí správního spisu a podkladem pro rozhodnutí správních orgánů, aniž provedl touto listinou důkaz u jednání v souladu s § 77 odst. 1 s. ř. s. Takový postup však soudní řád správní neumožňuje. Krajský soud buď může vyjít ze skutkového stavu, tak jak jej zjistil správní orgán, a v případě, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění, může zrušit rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Nebo může v souladu s požadavky plné jurisdikce postupem podle § 77 odst. 2 s. ř. s. důkazy zopakovat nebo doplnit vlastním dokazováním u jednání; takto provedené důkazy je povinen sám zhodnotit a učinit vlastní závěr o skutkovém stavu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2007, č. j. 5 Afs 165/2005 – 96, podle kterého „soudu ve správním soudnictví nepřisluší zavazovat správní orgán v tom, jaké konkrétní důkazy má provést a jak je má hodnotit“).

[12] Krajský soud však nepostupoval shora naznačeným způsobem, neboť neprovedl u jednání důkaz listinou, která byla žalobcem předložena až v rámci soudního řízení, ač z ní učinil vlastní skutková zjištění, čímž porušil zásadu přímosti zakotvenou v § 77 odst. 1 s. ř. s., podle níž se dokazování provádí u jednání. To, že krajský soud použil předmětnou listinu jako důkazní prostředek, vyplývá jednak z její citace v odůvodnění, a dále z jejího hodnocení v argumentační části rozhodnutí [viz strana 4 odůvodnění, kde krajský soud uvádí „[j]ak vyplynulo ze sdělení OSSZ ze dne 1. 12. 2014 (pozn. správně má být z 26. 11. 2014), byl žalobce ke dni rozhodnutí správního orgánu I. stupně (a dokonce již ke dni podání žádosti) registrován v evidenci OSVČ na dobu nepřetržitě od 7. 4. 2009 a pohledávky na pojistném za dobu, kdy před opravou registrace v evidenci OSVČ veden nebyl, byly žalobcem již uhrazeny. Ke dni rozhodnutí správního orgánu I. stupně byly rovněž uhrazeny všechny splatné nedoplatky u OSSZ a správní orgány obou stupňů vyšly při svém rozhodování z neúplného sdělení OSSZ. Podle názoru soudu tak žalovaná nedostatečně zjistila skutkový stav a její rozhodnutí proto nemůže obstát (...)]. Tím se dopustil vady řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé [srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 Azs 103/2005 – 76 ze dne 14. 7. 2005, podle kterého „jestliže krajský soud provádí dokazování (§ 77 odst. 1 s. ř. s.), je povinen nařídít jednání, a to i tehdy, pokud účastníci řízení souhlasili s rozhodnutím o věci samé bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Provedl-li krajský soud dokazování listinnými důkazy (nadto v situaci, kdy si sám opatřil neověřený překlad cizojazyčných listin) bez nařízení jednání, trpí jeho rozhodnutí jinou vadou řízení před soudem, jež mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí a je důvodem pro zrušení tohoto rozhodnutí podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.“].

IV.

Závěr a náhrada nákladů řízení

[13] Vzhledem k tomu, že rozsudek krajského soudu trpí jinou vadou řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci, je dán důvod kasační stížnosti podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., a Nejvyšší správní soudu proto podle § 110 odst. 1 s. ř. s. rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[14] Soud ve věci rozhodl bez jednání postupem podle ustanovení § 109 odst. 2 s. ř. s.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne podle § 110 odst. 3 s. ř. s. krajský soud v novém rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. května 2015

JUDr. Petr Průcha
předseda

senátu